

Rozpoznawanie predyspozycji zawodowych i zainteresowań - życiowym drogowskazem dla młodzieży

Zestaw 18 scenariuszy/instrukcji do aplikacji multimedialnych

Zespół autorski:
Dominika Buczkowska
Alicja Kosowska
Szymon Bąk
Pod kierunkiem Bogny Bartosz

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Scenariusze aplikacji interaktywnych

W ramach projektu zostało przygotowanych 18 aplikacji interaktywnych wraz ze scenariuszami jako materiał edukacyjny stanowiący uzupełnienie narzędzi służących do diagnozy predyspozycji uczniów gimnazjum. Aplikacje mogą być wykorzystane podczas zajęć poświęconych wyborom zawodowym. W tym ujęciu są atrakcyjnym dla uczniów elementem zajęć a jednocześnie punktem wyjścia do rozmów, dyskusji. Można także uczniom (zwłaszcza zainteresowanym wykorzystaniem możliwości jakie daje komputer i uczniom starszych klas) zaproponować przygotowanie podobnych prezentacji i aplikacji, opierając się na przygotowanych w projekcie propozycjach.

Dla uczniów klasy I, II i III zostało opracowanych po 5 aplikacji oraz dodatkowo 3 aplikacje na temat przedsiębiorczości, które nauczyciel może wykorzystać w zależności od potrzeb i zainteresowań uczniów w wybranej klasie.

Poniżej znajduje się spis aplikacji oraz ich charakterystyka, a także propozycja wykorzystania aplikacji zawierająca przydatne wskazówki dla nauczyciela.

DLA KLASY I:

1. Zawody przyszłości
2. Ścieżki kariery
3. Cele i dążenia życiowe
4. Twoje zainteresowania – jak je rozpoznać?
5. Czy są zawody kobiece i męskie?

DLA KLASY II:

1. Zmiana zawodu - nieoczywista droga kariery
2. Użyteczność przedmiotów szkolnych w codziennym życiu
3. Człowiek a rynek pracy
4. Prawdy i mity na temat zawodów
5. Inteligencja emocjonalna – czy przydaje się każdemu?

DLA KLASY III:

1. Mój kapitał kariery
2. Kompetencje miękkie pożądane na rynku pracy
3. Co to znaczy być w stresie?
4. Planowanie kariery zawodowej cz.1
5. Planowanie kariery zawodowej cz.2

Scenariusze z zakresu przedsiębiorczości:

1. Cechy człowieka przedsiębiorczego
2. Test „Czy Jesteś Przedsiębiorczy?”
3. Zakładanie firmy - krok po kroku

Scenariusz/instrukcja do aplikacji Zawody przyszłości	
Dotyczy:	Nowych zawodów jako otwierających się możliwości rynku pracy
Charakterystyka aplikacji:	Aplikacja umożliwia zwrócenie uwagi uczniów na rozwój rynku pracy porównując na wybranych przykładach profesje aktualne i ich odpowiedniki w przyszłości.
Slajd główny	Główny slajd składa się z 4 podstawowych obrazków. Po wybraniu jednego z nich pojawia się pytanie: Jaki zawód kojarzy się z pracą danego typu?
Slajd	Po wybraniu obrazka, na którym znajduje się para ludzi przy biurku wyświetlą się nazwy zawodów, które kojarzą się współcześnie z daną profesją: <i>informatyk, programista, księgowy, urzędnik, bankowiec, biznesmen, dziennikarz, pisarz, architekt</i> Po kolejnym kliknięciu pojawia się pytanie: <i>A jaką profesją ten zawód będzie w przyszłości?</i> Następnie wyświetlą się zawody przyszłości: <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Specjalista do spraw kontroli klimatu (ang. Climate controller)</i> 2. <i>Programista urządzeń dotykowych (ang. Haptic programmer)</i> 3. <i>Specjalista ds. Avatarów (ang. Avatar manager)²</i>
Slajd	Po wybraniu slajdu, na którym znajdują się osoby zajmujące się opieką nad dzieckiem i osobą starszą, wyświetlą się nazwy zawodów, które kojarzą się aktualnie z daną profesją: <i>opiekunka, niania, pielęgniarka, nauczyciel, lekarz, fizjoterapeuta, rehabilitant</i> Po kolejnym kliknięciu pojawia się pytanie: <i>A jaką profesją ten zawód będzie w przyszłości?</i> Następnie wyświetlą się zawody przyszłości: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Opiekun osób starszych (ang. Home carer);</i> • <i>Konsultant ds. osób starszych (ang. Elderly well-being consultant),</i> • <i>Asystent rodziny</i>
Slajd	Po wybraniu obrazka, na którym znajduje się kobieta w pięknym ogrodzie , wyświetlą się nazwy zawodów, które kojarzą się aktualnie z tą profesją: <i>rolnik, ogrodnik, botanik, architekt, biolog, projektant ogrodów.</i> Po kolejnym kliknięciu pojawia się pytanie: <i>A jaką profesją ten zawód będzie w przyszłości?</i> Następnie wyświetlą się zawody przyszłości: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Rolnik upraw pionowych (ang. Vertical farmer)³</i> • <i>Architekt cyfrowy (ang. Digital architect)</i>
Slajd	Po wybraniu obrazka, na którym znajdują się kobiety w kitalach , wyświetlą się nazwy zawodów, które kojarzą się aktualnie z tą profesją: <i>lekarz, farmaceuta, dietetyk, fizjoterapeuta, rehabilitant, pielęgniarka</i> Po kolejnym kliknięciu pojawia się pytanie: <i>A jaką profesją będzie w przyszłości?</i> Następnie wyświetlą się zawody przyszłości: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Chirurg pamięci (ang. Memory augmentation surgeon)⁴</i> • <i>Aptekarz osobisty (ang. Personal medical apothecary)</i> • <i>Specjalista ds. części ciała ludzkiego (ang. Body part maker)</i> • <i>Nanomedycyna (ang. Nano-medic)⁵</i>
Wskazówka dla nauczyciela:	W czasie lekcji można przeanalizować z uczniami: <ul style="list-style-type: none"> • jakie nowe zawody są / mogą się pojawiać w związku ze zmianami społecznymi/technologicznymi? • jakie zawody będą się pojawiały, a jakich być może już nie będzie? • jakie dziedziny życia zawodowego i codziennego będą wiązały się z pracą przy komputerze? W czasie lekcji warto także zwrócić uwagę uczniów na zachodzące zmiany demograficzne a w związku z tym, że społeczeństwo się starzeje, potrzebni będą opiekunowie osób starszych, specjaliści zajmujący się aktywizacją i utrzymaniem zdrowia i sprawności seniorów. Można zaproponować uczniom zastanowienie się, w jakich nowych zawodach by się odnaleźli? które z nich i dlaczego są dla nich najbardziej interesujące.

⁴ Zarządza „wirtualnymi ludźmi”

⁵ Przewiduje się, że w celu zaoszczędzenia miejsc na uprawy zostaną opracowane systemy upraw pionowych

⁶ Chirurg pamięci będzie pomagał zachować i poprawić pamięć w starzejącej się populacji

⁷ Specjalista będzie tworzył bardzo małe implanty do monitorowania zdrowia i samoleczenia

Scenariusz/instrukcja do aplikacji Ścieżki kariery	
Dotyczy:	Kolejnych etapów kariery w celu zdobycia wybranego zawodu
Charakterystyka aplikacji:	<p>Główny slajd składa się z kilku obrazków osób przedstawiających wybrane zawody: lekarz, kucharz, fotograf, fryzjerka/kosmetyczka, informatyk. Po wybraniu jednego przechodzimy do slajdu, który przedstawia konkretny zawód przedstawiony w formie „schodów - szczebli kariery” z różnorodnymi ścieżkami zawierającymi dodatkowo informacje, pojawiające się po kolejnych kliknięciach.</p> <p>Po naciśnięciu na wybrany obrazek, postać się przybliży, pojawia się pytanie: <i>Co trzeba zrobić, aby zostać .....</i>? Pytanie pojawia się na górze planszy, a postać staje na górze schodów. Schody składają się z:</p>
Lekarz	<ul style="list-style-type: none"> • najniższy schodek: <i>Technikum lub Liceum Ogólnokształcące</i> • kolejny schodek: <i>Wybór studiów - medycyna: farmacja, dietetyka, biologia, biotechnologia, fizjoterapia, biofizyka, nanotechnologia</i> • kolejny schodek: <i>Uniwersytet Medyczny - 5 lat</i> • kolejny schodek: <i>Specjalizacja - 2 lata: pediatra, okulista, internista, anestezjolog, psychiatra, chirurg</i> • kolejny schodek: <i>praca zawodowa wg wybranej specjalizacji - zarobki około 3 795 zł</i>
Kucharz	<ul style="list-style-type: none"> • najniższy schodek: <i>Zasadnicza Szkoła Zawodowa lub Technikum Gastronomiczne</i> • kolejny schodek: <i>praktyki / staż: restauracja, stołówka, zajazd, hotel</i> • kolejny schodek: <i>praca zawodowa,: restauracja, kawiarnia, punkty małej gastronomii, szpital, sanatorium, obiekty hotelarskie, szkoła, przedszkole, internat, stołówka prowadzona przez zakład pracy, przedsiębiorstwa produkujące wyroby i półprodukty spożywcze, firmy cateringowe; zarobki około 2 000 zł</i>
Fotograf	<ul style="list-style-type: none"> • najniższy schodek: <i>Zasadnicza Szkoła Zawodowa lub Zespół Szkół Fototechnicznych lub Studium fotografii lub Uniwersytet Artystyczny</i> • kolejny schodek: <i>praktyki / staż: studio fotograficzne, studio nagrań, telewizja, prasa</i> • kolejny schodek: <i>praca zawodowa: studio fotograficzne, studio telewizyjne lub filmowe, prasa, atelier fotograficzne, stacje telewizyjne, własna działalność gospodarcza; zarobki około 2 625 zł</i>
Fryzjerka / kosmetyczka	<ul style="list-style-type: none"> • najniższy schodek: <i>Zasadnicza Szkoła Zawodowa lub Technikum o profilu fryzjerskim / kosmetycznym lub Studium Kosmetyczne</i> • kolejny schodek: <i>praktyki / staż: praktyki w zakładach fryzjerskich, kursy doskonalenia organizowane przez Izbę Rzemieślniczą i inne, zakłady fryzjerskie,</i> • kolejny schodek: <i>praca zawodowa: zakłady fryzjerskie, salony piękności, prasa, plany filmowe, garderoby teatrów, gabinety fryzjersko – kosmetyczne, salony odnowy biologicznej, salony SPA, własna działalność gospodarcza, zarobki około 2 100 zł</i>
Informatyk	<ul style="list-style-type: none"> • najniższy schodek: <i>Technikum lub Liceum Ogólnokształcące</i> • kolejny schodek: <i>Wybór studiów: Informatyka, Grafika komputerowa i techniki multimedialne, Sieci komputerowe, Aplikacje i usługi internetowe, Informatyka w biznesie, Nauczanie technologii informacyjnych, Projektowanie i redagowanie serwisów internetowych, Techniki Internetowe i systemy baz danych</i> • kolejny schodek: <i>praktyki zawodowe: wszelkie instytucje i firmy informatyczne, firmy, w których korzysta się ze sprzętów komputerowych oraz systemów operacyjnych</i> • kolejny schodek: <i>praca zawodowa: wyspecjalizowane firmy informatyczne, przedsiębiorstwa korzystające ze sprzętu komputerowego, administracja, gimnazja, licea, szkoły wyższe, własna działalność gospodarcza; zarobki około 3 645 zł</i>
Wskazówka dla nauczyciela:	Na przykładzie zawodów wykorzystanych w aplikacji można przeanalizować według podanego modelu inne ścieżki kariery, którymi zainteresowani są uczniowie.

Scenariusz/instrukcja do aplikacji Cele i dążenia życiowe	
Dotyczy:	Planów i celów życiowych człowieka - punkt wyjścia do dyskusji
Charakterystyka aplikacji:	<p>Aplikacja oparta jest na badaniach CBOS z 2010 roku, w których diagnozowano dążenia Polaków. Pozwala na ułożenie przez uczniów w dowolnej kolejności wymienionych dążeń życiowych oraz porównanie ich z wynikami badanej grupy z roku 2010. Po ułożeniu w wybranej kolejności wszystkich elementów, a następnie „kliknięciu” zostaje na nie nałożony wynik badań CBOS w taki sposób, aby była zauważalna różnica pomiędzy wskazaniami uczniów i wskazaniami populacji badanej przez CBOS.</p> <p>http://www.cbos.pl/PL/wydarzenia/11_konferencja/Barbara_Badora.pdf</p>
Cele i dążenia życiowe do uporządkowania w formie rankingu:	<ul style="list-style-type: none"> • <i>miłość, przyjaźń</i> • <i>udane życie rodzinne, dzieci</i> • <i>ciekawa praca zgodna z Twoimi zainteresowaniami</i> • <i>osiągnięcie wysokiej pozycji zawodowej, zrobienie kariery</i> • <i>zdobycie majątku, osiągnięcie wysokiej pozycji materialnej</i> • <i>spokojne życie bez kłopotów, konfliktów</i> • <i>życie barwne, pełne rozrywek, bogate życie towarzyskie</i> • <i>udane życie seksualne</i> • <i>bycie użytecznym dla innych, „życie dla innych”</i> • <i>osiągnięcie sukcesu w dziedzinie nauki lub sztuki</i> • <i>życie zgodnie z zasadami religijnymi</i> • <i>niezależność w pracy</i> • <i>zdobycie władzy politycznej - możliwość wywierania wpływu na życie społeczne i polityczne kraju</i> • <i>możliwość podejmowania ważnych decyzji w sferze gospodarczej</i>
Wskazówka dla nauczyciela:	Aplikacja może stanowić inspirację do dyskusji na temat: Dlaczego takie są wyniki ? Czy się różnią i, jeśli tak, dlaczego się różnią?

Scenariusz/instrukcja do aplikacji Twoje zainteresowania – jak je rozpoznać?	
Dotyczy:	Precyzowania własnych zainteresowań
Charakterystyka aplikacji:	Aplikacja jest przedstawiona w formie gry planszowej. Każde kolejne kliknięcie to rzut kostką, który wywołuje pojawianie się drabiny łączącej kolejne wyspy i otwieranie kolejnego slajdu - z pytaniem dotyczącym zainteresowań. Po kolejnym kliknięciu wracamy do slajdu - gry.
Slajd po rzucie kostką	<p>Pytania: <i>Kogo podziwiasz? Na kim chciałbyś się wzorować w życiu?</i> <i>Dlaczego?</i> <i>W czym przypominasz tę osobę?</i> <i>Czy się od niej różnisz?</i></p> <p>Po kliknięciu pojawia się kolejna chmurka, a w niej wyświetla się wyjaśnienie określeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Autorytet to człowiek mający duże poważanie, szacunek, ze względu na swą wiedzę lub postawę moralną, stawiany za wzór do naśladowania, mający wpływ na postawy i myślenie innych ludzi (Słownik Języka Polskiego)</i> • <i>Mentor to poważany przez kogoś nauczyciel, będący wzorem i doradcą (Słownik Języka Polskiego)</i>
Slajd po rzucie kostką	<p>Pytania: <i>Czy regularnie czytasz jakieś czasopisma</i> <i>Czy oglądasz jakieś programy?</i> <i>Czy odwiedzasz jakieś portale informacyjne?</i> <i>Co ci się w nich podoba</i></p> <p>Kolejna chmurka - odpowiedź: <i>Twoje zainteresowania związane są z tym czemu poświęcasz czas i co Cię intryguje! Zainteresowania to dziedzina, którą ktoś się interesuje, największe zadowolenie daje praca odpowiadająca zainteresowaniom. (Słownik Języka Polskiego). Warto wiedzieć, co najbardziej nas ciekawi.</i></p>
Slajd po rzucie kostką	<p>Pytanie: <i>Jakie jest Twoje ulubione powiedzenie albo motto?</i> Wyświetlają się także przykładowe motto: <i>Idź wyprostowany wśród tych co na kolanach. (Zbigniew Herbert)</i> <i>Najpiękniejszych chwil w życiu nie zaplanujesz. One przyjdą same (Phil Bosmans)</i> <i>W życiu bowiem istnieją rzeczy, o które warto walczyć do samego końca (Paolo Coelho)</i> <i>Zawsze trzeba podejmować ryzyko. Tylko wtedy uda nam się pojąć, jak wielkim cudem jest życie. (Paolo Coelho)</i></p> <p>Wskazówka: <i>Każdy z nas kieruje się jakimś mottem, ale rzadko się nad nim zastanawiamy.</i> <i>Twoje ulubione powiedzenie jest najczęściej poradą, jakiej sobie sam „udzielasz”. Może jest w nim zawarte Twoje optymistyczne lub pesymistyczne podejście do życia, Twój sposób radzenia sobie z porażką lub sukcesem, planami na przyszłość.</i></p>
Slajd po rzucie kostką	<p>Pytanie: <i>Zastanów się, co chcieliby żebyś robił w przyszłości Twój rodzice?</i></p> <p>Po kliknięciu pojawia się kolejna chmurka a w niej wyświetla się odpowiedź: <i>Rodzice, którzy znajdują satysfakcję z własnej pracy, chcą by ich dzieci podążyły tą samą drogą</i> <i>Koledzy namawiają Cię, żebyś poszedł do tej szkoły co oni.</i> <i>Nauczyciel może też ma „jakiś pomysł” na twój przyszły zawód.</i> <i>Wysłuchaj rodziców, rozmawiaj z kolegami i koleżankami a potem spotkaj się z doradcą zawodowym.</i></p>
Slajd po rzucie kostką	<p>Pytania: <i>Jaka jest Twoja ulubiona książka? Ulubiony film? W nich zawarta jest historia, która jest dla Ciebie ważna. Zastanów się dlaczego? Co mówi o Tobie? O twoich marzeniach i pragnieniach?</i></p> <p>Odpowiedź: <i>Marzenia o zawodzie są potrzebne bo wyznaczają nam kierunek i pokazują dokąd chcemy pójść.</i></p>

<p>Slajd po rzucie kostką</p>	<p>Pytania: <i>Co Cię demotywuje? Twoje zdrowie? Twój kolega? Ty sam, kiedy nie wierzysz, że Ci się uda?</i></p> <p>Odpowiedź <i>Blokady, przeszkody są tym, co utrudnia lub uniemożliwia zrealizowanie celu (Słownik Języka Polskiego).</i></p>
<p>Wskazówka dla nauczyciela:</p>	<p>Aplikacja stanowi inspirację do przyjrzenia się przez ucznia sobie i swoim zainteresowaniom. Warto zachęcić uczniów do spotkania z doradcą zawodowym:</p> <p><i>„Doradca zawodowy to osoba, która udziela pomocy przy wyborach związanych z kierunkami kształcenia lub zawodu. Współpraca z doradcą zawodowym pozwala na wnikliwe poznanie naszych mocnych i słabych stron, a także na uzyskanie dokładnych informacji na temat szkół i zawodów odpowiednich właśnie dla nas.</i></p> <p><i>Doradcą zawodowym może być np. nauczyciel w Twojej szkole posiadający odpowiednie uprawnienia, może nim być także pedagog lub psycholog szkolny. Jeśli w szkole nie ma osoby zajmującej się doradztwem, możesz skontaktować się z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, centrum informacji i planowania kariery zawodowej przy wojewódzkich urzędach pracy, doradcą zawodowym pracującym w powiatowym urzędzie pracy, któryms z prywatnych centrów doradztwa zawodowego lub instytucjami i placówkami związanymi z edukacją i rynkiem pracy.</i></p> <p><i>Pamiętaj jednak, że doradca zawodowy nie jest lekarzem i nie wypisze Ci gotowej recepty „na sukces”. Słowo „współpraca” oznacza, że obie strony będą musiały się zaangażować, przy czym Twoje działania będą tu miały największe znaczenie.”</i></p> <p>http://www.talentgame.pl/assets/Uploads/Poradnik-dla-uczniwMoj-Talent.pdf</p>

Scenariusz/instrukcja do aplikacji
Czy są zawody kobiece i męskie?

Dotyczy:	Wyboru zawodu przez osoby określonej płci																																										
Charakterystyka aplikacji:	Aplikacja jest punktem wyjścia do dyskusji z uczniami dotyczącej wyboru zawodu determinowanego przez płeć. W aplikacji znajdują się zdjęcia kobiet i mężczyzn wykonujących zarówno typowe jak i nietypowe dla płci zawody. Ostatni slajd zawiera procentowe porównanie pracowników obu płci w różnych profesjach na podstawie Bilansu Kapitału Ludzkiego w Polsce z roku 2010.																																										
Slajd 1	Pytanie: <i>Gdzie według Ciebie powinny pracować kobiety, a gdzie mężczyźni?</i> Widoczne jest zdjęcie przedstawiające: <ul style="list-style-type: none"> kobietę – górnika pod ziemią mężczyznę – nauczyciela w przedszkolu 																																										
Slajd 2	<i>Typowe zawody kobiece i typowe zawody męskie</i> Zdjęcia: <ul style="list-style-type: none"> kobiety - nauczycielka, kucharka, pielęgniarka mężczyźni – kierowca, górnik, inżynier 																																										
Slajd 3	<i>Nietypowe kobiece zawody i nietypowe zawody męskie</i> Zdjęcia: <ul style="list-style-type: none"> kobiety - kierowca, górnik, inżynier mężczyźni – nauczyciel, kucharz, pielęgniarz 																																										
Slajd 4	<p>Piramida zawodów, w których pracują najczęściej kobiety i mężczyźni.</p> <p align="center">Udział kobiet i mężczyzn wśród wszystkich osób pracujących na pełny i niepełny etat w danym zawodzie</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Zawód</th> <th>Kobiety (%)</th> <th>Mężczyźni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>robotnicy budowlani</td> <td>2</td> <td>98</td> </tr> <tr> <td>kierowcy i operatorzy pojazdów</td> <td>4</td> <td>96</td> </tr> <tr> <td>elektrycy i elektronicy</td> <td>11</td> <td>89</td> </tr> <tr> <td>specjaliści nauk fizycznych, matematycznych, technicznych</td> <td>28</td> <td>72</td> </tr> <tr> <td>przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy</td> <td>45</td> <td>55</td> </tr> <tr> <td>ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych</td> <td>45</td> <td>55</td> </tr> <tr> <td>pracownicy ds. finansowo-statystycznych</td> <td>49</td> <td>51</td> </tr> <tr> <td>specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania</td> <td>70</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>sprzedawcy</td> <td>74</td> <td>26</td> </tr> <tr> <td>pracownicy obsługi klienta</td> <td>77</td> <td>23</td> </tr> <tr> <td>specjaliści nauczania i wychowania</td> <td>80</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>specjaliści ds. zdrowia</td> <td>83</td> <td>17</td> </tr> <tr> <td>pomocze domowe i sprzątaczk</td> <td>87</td> <td>13</td> </tr> </tbody> </table> <p align="center">rynekpracy.pl na podstawie PARP, Bilans Kapitału Ludzkiego w Polsce 2010</p>	Zawód	Kobiety (%)	Mężczyźni (%)	robotnicy budowlani	2	98	kierowcy i operatorzy pojazdów	4	96	elektrycy i elektronicy	11	89	specjaliści nauk fizycznych, matematycznych, technicznych	28	72	przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy	45	55	ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	45	55	pracownicy ds. finansowo-statystycznych	49	51	specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania	70	30	sprzedawcy	74	26	pracownicy obsługi klienta	77	23	specjaliści nauczania i wychowania	80	20	specjaliści ds. zdrowia	83	17	pomocze domowe i sprzątaczk	87	13
Zawód	Kobiety (%)	Mężczyźni (%)																																									
robotnicy budowlani	2	98																																									
kierowcy i operatorzy pojazdów	4	96																																									
elektrycy i elektronicy	11	89																																									
specjaliści nauk fizycznych, matematycznych, technicznych	28	72																																									
przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy	45	55																																									
ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	45	55																																									
pracownicy ds. finansowo-statystycznych	49	51																																									
specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania	70	30																																									
sprzedawcy	74	26																																									
pracownicy obsługi klienta	77	23																																									
specjaliści nauczania i wychowania	80	20																																									
specjaliści ds. zdrowia	83	17																																									
pomocze domowe i sprzątaczk	87	13																																									
Wskazówka dla nauczyciela:	Aplikacja ma celu zwrócenie uwagi na stereotypy dotyczące wyboru zawodów przez dziewczęta i chłopców. Czy istnieją takie stereotypy? Jaki mają wpływ na decyzje zawodowe? Czy ich rola jest pozytywna czy negatywna?																																										

KLASA II

Scenariusz/instrukcja do aplikacji Zmiana zawodu - nieoczywista droga kariery	
Dotyczy:	Różnicy pomiędzy zawodem wyuczonym a wykonywanym
Charakterystyka aplikacji:	Aplikacja umożliwia przyjrzenie się kolejnym szczeblom kariery znanych postaci telewizyjnych i muzycznych.
Slajd główny	Uczniowie widzą nazwiska wybranych popularnych osób oraz pytanie <i>Kim oni są?</i> Po kliknięciu pojawia się odp. na pytanie <i>Kim był/Kim była wcześniej?</i> Obok zdjęcia podczas kolejnych kliknięć pojawia się informacja o kolejnych wykonywanych zawodach przez daną osobę. Informacje są wyświetlane w kolejności chronologicznej.
Igor Kwiatkowi z kabateru Paraniennormalni	<ol style="list-style-type: none"> 1. z wykształcenia jest kucharzem 2. pracował jako magazynier 3. wykładowca napojów gazowanych i alkoholowych w markecie 4. DJ rozgłośni Roxy FM 5. aktualnie polski artysta kabaretowy, założyciel Kabaretu Paraniennormalni
Katarzyna Pakosińska	<ol style="list-style-type: none"> 1. sprzątała korytarze Wydziału Filologicznego 2. współtwórczyni oraz artystka kabaretu Moralnego Niepokoju 3. aktorka, konferansjerka, dziennikarka TV Polonia 4. dziś wokalistka zespołu Leszcze
Michał Wiśniewski	<ol style="list-style-type: none"> 1. pracował w hurtowni przy pakowaniu cebuli 2. otworzył własne biuro tłumaczeń (j. niemiecki) 3. pracował w firmach i zajmował się wdrażaniem programów lojalnościowych (m.in. LOT) 4. lider zespołu Ich Troje, wokalista, autor tekstów, aktor, kompozytor
Tomasz Karolak	<ol style="list-style-type: none"> 1. zaczynał od handlowania na Stadionie Dziesięciolecia ubraniami i obrotomierzami do motocyklowemu Simson 2. pracował na budowach i w tartakach 3. w czasie studiów aktorskich był przez rok ochroniarzem na osiedlu 4. dziś aktor teatralny, telewizyjny i filmowy
Sting	<ol style="list-style-type: none"> 1. pracował na budowie 2. w administracji jako urzędnik w dziale zajmującym się podatkiem dochodowym 3. jako nauczyciel w rzymskokatolickiej szkole podstawowej 4. obecnie muzyk, kompozytor, basista i wokalista zespołu The Police
Jack Nicholson	<ol style="list-style-type: none"> 1. pracował jako pomocnik kierownika w kinie 2. jako goniec w MGM 3. dorabiał jako ratownik 4. był sprzedawcą w sklepie z zabawkami 5. obecnie znany aktor filmowy, reżyser, scenarzysta i producent filmowy, dwanaście razy nominowany do Oscara (trzykrotnie zdobył statuetki) oraz siedemnaście razy nominowany do Złotego Globu (6 wygranych)
Brad Pitt	<ol style="list-style-type: none"> 1. studiował dziennikarstwo ze specjalizacją w reklamie 2. uczył się aktorstwa pod opieką Roya Londona 3. w międzyczasie podjął pracę jako kierowca 4. roznosił ulotki reklamujące sieć restauracji El Pollo Loco przebrany za maskotkę kurczaka 5. aktualnie aktor filmowy wielokrotnie nominowany do nagrody Złotego Globu (1 zdobyta statuetka) i Oscara (1 wygrana)

Madonna	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>pracowała przy pakowaniu pączków w jednej z kawiarni Dunkin' Donuts</i> 2. <i>dorabiała jako modelka pozując do zdjęć</i> 3. <i>obecnie wokalistka - „królowa popu”, kompozytorka, autorka tekstów, producentka muzyki i filmów, tancerka, aktorka filmowa i teatralna, reżyserka, scenarzystka, pisarka, projektantka mody, właścicielka międzynarodowej sieci siłowni, wydawca, bizneswoman, przedsiębiorca, filantrop.</i>
Eminem	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>pracował w podmiejskiej restauracji smażąc hamburgery</i> 2. <i>brał udział w bitwach na słowa tj. freestyle'u, mimo iż w tej branży przewodzili głównie Afroamerykanie Marshall zdobył uznanie undergroundowych odbiorców</i> 3. <i>zagrał w filmie „The Wash” i „8. Mila”</i> 4. <i>aktualnie gwiazda muzyki hip hop, zdobywca trzech nagród Grammy, skomponowany przez niego utwór zdobył Oscara za najlepszą piosenkę w 2003 roku, jako pierwszy w historii utwór rap.</i>
Wskazówka dla nauczyciela:	<p>Warto wskazywać relacje oraz różnice, ze względu na specyfikę współczesnego rynku pracy, pomiędzy wyuczonym zawodem i zajmowanym stanowiskiem oraz aktualnie wykonywaną pracą np. zawód filolog - stanowisko pracownik obsługi klienta (tu można podkreślić, że poziom wykształcenia nie definiuje stanowiska np. <i>Help desk assistant</i> - uwarunkowany przez wykształcenie, wyższe i języki obce)</p>

Scenariusz/instrukcja do aplikacji Użyteczność przedmiotów szkolnych w codziennym życiu	
Dotyczy:	Przydatności nauki poszczególnych przedmiotów szkolnych w życiu człowieka
Charakterystyka aplikacji:	Aplikacja zwraca uwagę na sensowność nauki szkolnej poprzez wskazanie przykładów wykorzystania konkretnych przedmiotów, których uczymy się w szkole w różnych dziedzinach życia codziennego.
Slajd główny	Na slajdzie widoczna jest klasyczna tablica szkolna, na niej widać obrazki charakteryzujące przedmioty szkolne. W górnej części slajdu znajduje się tekst: <i>Nawet nie zdajesz sobie sprawy, jak często wykorzystujesz naukę szkolną w codziennym życiu. Wybierz jeden z obrazków i podaj przykłady zastosowania danego przedmiotu szkolnego poza klasą lekcyjną.</i> Po kliknięciu wybranego obrazka, przechodzimy do kolejnego slajdu, na którym pojawia się pytanie „Do czego ludzie wykorzystują ..... w życiu codziennym?”. Po kolejnym kliknięciu pojawiają się informacje dotyczące wykorzystania wiedzy z danego przedmiotu w codziennym życiu. W prawym dolnym rogu znajduje się obrazek drzwi pozwalający wrócić do ekranu z wszystkimi przedmiotami szkolnymi.
j. polski	<i>prowadzenie dyskusji, tłumaczenie i przekazywanie własnych myśli, rozumienie wypowiedzi innych ludzi, możliwość poproszenia innych o pomoc, czytanie książek, pisanie (ręczne i na klawiaturze), możliwość zdobycia pracy - porozumiewanie się z innymi ludźmi, rozwijanie własnych kompetencji - rozwój intelektualny</i>
j. obcy	<i>możliwość nawiązania relacji z obcokrajowcami, wyjazdy zagraniczne - wycieczki, poszerzanie swojej wiedzy poprzez szkolenia zagraniczne (w obcych językach), szansa na lepszą pracę - zazwyczaj wymagana znajomość języków obcych, możliwość pracy zarobkowej za granicą (często lepsza finansowo)</i>
matematyka	<i>systemy i programy komputerowe (0 i 1), budowanie obiektów (samochody, samoloty), architektura (projekty, budynki - bryły), gry, znaki drogowe, pieniądze, konta w banku, kredyty, zegarek, odczytywanie godziny na przystanku, układanie książek na półce (wielkością lub zbiorami), numery telefonów, symetria (budowy ciała)</i>
chemia	<i>powietrze, napoje, posiłki, dieta, wykorzystanie znanych i tworzenie nowych leków, farby, stopy metali, ceramika, szkło, ropa naftowa, gaz ziemny, ubrania, dywany, pościel, tkaniny wykonywane z włókien sztucznych i syntetycznych (takich jak: wiskoza, nylon, elana, anilana czy sztuczny jedwab), środki higieny osobistej, kosmetyki, mydła, proszki do prania, środkach spożywczych i zapachowych, proszkach do pieczenia</i>
biologia	<i>badania ciała ludzkiego, operacje, szczepionki, antybiotyki, nawozy, środki ochrony roślin, ulepszenie genetycznie roślin, oczyszczanie ścieków, techniki uprawy ziemi, ekologia,</i>
fizyka	<i>energia elektryczna - prąd (przedmioty codziennego użytku), środek ciężkości - sport (kąt nachylenia ciała biegacza wpływa na jego szybkość), ciśnienie - poruszanie się pojazdów (łatanie samolotów, jeżdżenie samochodów), temperatura powietrza (łatanie balonów), napięcie powierzchniowe - chodzenie niektórych zwierząt po wodzie, puszczanie baniek mydlanych, wywabianie plam, techniczny rozkład sił - budowa mostów, promieniowanie elektromagnetyczne - światło, światłowody (badanie ciała ludzkiego, telekomunikacja), załamanie światła - światelka odbłaskowe, lupy, lornetki</i>
historia	<i>zapamiętywanie ważnych wydarzeń, pamięć o przodkach i ich dokonaniach, historia świata, języka, matematyki, fizyki, chemii i innych dziedzin naukowych ma ogromne znaczenie dla ich rozwoju, poznawanie wydarzeń z kraju i ze świata, eksperymenty, tworzenie nowych teorii w oparciu o poprzednie badania naukowe, religia, „dzisiejszy dzień - jutro będzie historią”</i>
geografia	<i>planowanie podróży, znajomość krajów i kontynentów, łatwiej w podróżowaniu, przewidywanie nadchodzących zmian klimatycznych, orientacja w terenie, rysowanie map, znajomość kompasu, wycieczki zagraniczne - wiedza o strefach czasowych, rozwój języków obcych, rozpoznawanie kierunków</i>
przedsiębiorczość	<i>matematyka finansowa - rozporządzanie posiadanymi pieniędzmi, praca zawodowa, ubezpieczenia, założenie własnej firmy</i>
informatyka	<i>telemedycyna (diagnozowanie i monitorowanie zdrowia pacjentów w domu), programy komputerowe, gry komputerowe, banki, kampanie reklamowe, skomputeryzowanie bibliotek, muzyka, Internet (zakupy internetowe, komunikacja), filmy wideo, zdjęcia,</i>
Wskazówka dla nauczyciela:	Częste wskazywanie przydatności przedmiotów szkolnych w życiu codziennym, zainteresowanie ciekawostkami, zachęci uczniów do skupienia na nich większej uwagi.
Wskazówka dla nauczyciela:	Ważne jest, aby uczniowie zdawali sobie sprawę, że plany i marzenia zawodowe oraz podejmowane w tym zakresie decyzje związane są zarówno z rozpoznaniem własnych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań, ale także ograniczeń oraz znajomością rynku pracy. Wszystkie te elementy są równie istotne w poszukiwaniu odpowiedniego zawodu.

Scenariusz/instrukcja do aplikacji Człowiek a rynek pracy	
Dotyczy:	Poznania mocnych stron ucznia jako przygotowanie do wyboru zawodu
Charakterystyka aplikacji:	Aplikacja jest graficznym wstępem do testu. Stworzona jest na bazie puzzli w formie drzewa. Puzzlami są hasła tworzące kolejne fragmenty obrazka.
Slajd 1	Początkowo widoczny jest ekran z konturami puzzli po lewej stronie. Z prawej strony znajdują się porzrzucone puzzle. Po prawidłowym dopasowaniu puzzle do konturu, pojawia się okienko z treścią ciekawostki. Istnieje możliwość odczytania ciekawostki z poprzednich puzzli poprzez kliknięcie na dopasowany do konturu puzzlel.
Slajd 2 Pień drzewa	Puzzle: 1. moje mocne strony 2. moje zainteresowania 3. moje ograniczenia
Slajd 3 Korona drzewa	Puzzle: 4. moje miasto (rynek pracy w moim mieście) 5. mój kraj (praca w całej Polsce) 6. sytuacja ekonomiczna kraju - miejsca pracy 7. life long learning - korekty planów
Slajd 4	Na kolejnym slajdzie widzimy 3 okienka zawierające najbardziej polecane zawody w Polsce, w Europie i na świecie. Powyżej widoczne jest pytanie <i>Należy wybrać zawód, który polecają eksperci - prawda czy mit?</i> Następnie, po kliknięciu, wyświetlają się kolejno 3 teksty: 1. <i>To mit! Fakt, że w tym roku tacy, a nie inni specjaliści są najbardziej pożądani przez pracodawców nie oznacza, że za kilka lat tak będzie.</i> 2. <i>Dlaczego? Sondaże na temat poszukiwanych zawodów warto znać. Możesz sprawdzić czy znajduje się tam zawód, który chciałabyś wykonywać, ale nie możesz tylko tym się sugerować planując swoją ścieżkę kariery.</i> 3. <i>Czy planowany przez Ciebie zawód jest poszukiwany przez pracodawców?</i>
Ciekawostki	1. moje mocne strony - nie wszystkie cechy, które uważamy za zalety w życiu prywatnym są zaletami w pracy, np. elokwencja i otwartość - niezbędne do pracy w charakterze sprzedawcy, nauczyciela, zbędne na stanowisku księgowego, mechanika samochodowego 2. moje zainteresowania - zainteresowania, np. sportowe mogą być bardzo ważne dla przyszłego pracodawcy. Pracownik uprawiający sport odbierany jest jako osoba, która jest ambitna, samodzielna, odporna na stres, zdyscyplinowana, pewna siebie a dodatkowo potrafi działać pod presją czasu. 3. moje ograniczenia - niektóre ograniczenia i wady można przedstawiać w formie zalet, np. „czasem wolałbym się aż tak nie przejmować, nie sprawdzać wszystkiego po trzy razy” - jest to przejaw perfekcjonizmu i skrupulatności. 4. moje miasto (rynek pracy w moim mieście) - specyfika miejsca zamieszkania, zapotrzebowanie na wybrane profesje i usługi handlowe 5. mój kraj (praca w całej Polsce) 10 najlepszych zawodów w 2014 roku: 1) ester oprogramowania - specjaliści od automatyzacji procesów testowania 2) Programista Java 3) Specjalista ds. cloud computingu - aplikacje i usługi coraz częściej dostępne są w chmurze 4) Aktuariusz – ekspertyzy w zakresie obliczania ryzyka w branży ubezpieczeniowej 5) Facility manager - zarządzanie techniczne nieruchomością - sprawne funkcjonowanie urządzeń oraz instalacji, a także koordynowanie działań umożliwiających utrzymanie budynku zgodnie z przeznaczeniem 6) Specjalista ze znajomością języków obcych 7) Programista aplikacji mobilnych 8) Transition manager - przenoszenie działów oraz jednostek do Polski wymaga skoordynowania całości procesu

Ciekawostki	<p>9) Specjalista ds. data miningu – specjaliści ze znajomością narzędzi do analizy danych (czyli data miningu)</p> <p>10) Lean manager - specjaliści z doświadczeniem w zarządzaniu produkcją oraz utrzymaniem ruchu</p> <p>6. sytuacja ekonomiczna kraju (miejsca pracy) - wybrany zawód powinien być dopasowany do umiejętności i do potrzeb rynku, np. wiele osób idzie na studia humanistyczne, po których mogą mieć problem ze znalezieniem pracy w zawodzie</p> <p>7. life long learning - zwrócenie uwagi na konieczność uczenia się i doskonalenia przez całe życie, rozwijania kompetencji i dokonywania zmiany zawodów.</p>
Wskazówka dla nauczyciela:	<p>Ważne jest, aby uczniowie zdawali sobie sprawę, że plany i marzenia zawodowe oraz podejmowane w tym zakresie decyzje związane są zarówno z rozpoznaniem własnych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań, ale także ograniczeń oraz znajomością rynku pracy. Wszystkie te elementy są równie istotne w poszukiwaniu odpowiedniego zawodu.</p>

Scenariusz/instrukcja do aplikacji Prawdy i mity na temat zawodów	
Dotyczy:	Zasad wyboru ścieżki zawodowej
Charakterystyka aplikacji:	Aplikacja dotyczy kilku kwestii ważnych przy wyborze. Stanowi punkt wyjścia do zastanowienia się czy prezentowane opinie to prawda czy mit. Zawiera także pytania mające na celu zainspirowanie uczniów do refleksji nad różnymi aspektami podejmowania decyzji zawodowych. Kliknięciami przechodzimy do kolejnego slajdu.
Slajd 1	Na głównym slajdzie znajduje się mężczyzna stojący na rozstaju dwóch dróg. Powyżej widoczne jest pytanie: <i>Wybór kariery jest prosty - prawda czy mit?</i> Następnie, po kliknięciu, wyświetlają się kolejno 3 teksty: 1. <i>To mit - Planowanie kariery zawodowej, zwłaszcza dzisiaj, nie jest proste!</i> 2. <i>Dlaczego? Wymaga wiedzy na temat swoich „mocnych stron” i „słabszych stron”, aktualnej sytuacji na rynku pracy, poznania swoich możliwości i tego, co chcesz robić.</i> 3. <i>Czy znasz siebie? Rozwijasz swoje „mocne strony”?</i>
Slajd 2	Na kolejnym zdjęciu, podobnie jak na poprzednim, znajduje się mężczyzna stojący na rozstaju dwóch dróg. Powyżej widoczne jest pytanie: <i>Rodzice, przyjaciele albo doradca zawodowy wybiorą dla Ciebie najlepszy zawód - prawda czy mit?</i> Następnie, po kliknięciu, wyświetlają się kolejno 3 teksty: 1. <i>To mit! Nikt poza Tobą nie wybierze za Ciebie zawodu.</i> 2. <i>Dlaczego? Nawet najlepszy przyjaciel, mama albo tata jedynie mogą Cię ukierunkować, podpowiedzieć, udzielić rad, ale ostatecznie to Ty sam powinieneś zdecydować co będziesz robił przez najbliższych parę lat, a może przez całe życie .</i> 3. <i>Z kim rozmawiasz o swojej przyszłości?</i>
Slajd 3	Na kolejnym zdjęciu znajduje się człowiek trzymający w ręce banknoty. Powyżej widoczne jest pytanie: <i>To co najważniejsze w pracy, to wysoka pensja - prawda czy mit?</i> Następnie, po kliknięciu, wyświetlają się kolejno 3 teksty: 1. <i>To mit! Pieniądze są ważne ale nie najważniejsze.</i> 2. <i>Dlaczego? Badania naukowe wskazują, że nawet bardzo wysoka pensja nie gwarantuje zadowolenia z pracy! Są też ludzie bardzo zadowoleni z pracy, którzy wcale nie zarabiają wiele.</i> 3. <i>Pomyśl, czy znasz takich i takich?</i>
Slajd 4	Na kolejnym slajdzie widzimy 3 okienka zawierające najbardziej polecane zawody w Polsce, w Europie i na świecie. Powyżej widoczne jest pytanie: <i>Należy wybrać zawód, który polecają eksperci - prawda czy mit?</i> Następnie, po kliknięciu, wyświetlają się kolejno 3 teksty: 1. <i>To mit! Fakt, że w tym roku tacy a nie inni specjaliści są najbardziej pożądani przez pracodawców nie oznacza, że za kilka lat tak będzie.</i> 2. <i>Dlaczego? Sondaże na temat poszukiwanych zawodów warto znać. Możesz sprawdzić, czy znajduje się tam zawód, który chciałabyś wykonywać, ale nie możesz tylko tym się sugerować, planując swoją ścieżkę kariery.</i> 3. <i>Czy planowany przez Ciebie zawód jest poszukiwany przez pracodawców?</i>
Wskazówka dla nauczyciela:	Aplikacja jest okazją do dyskusji na temat tego, jak najlepiej wybrać zawód i na co zwrócić uwagę. Do dyskusji można także wykorzystać zestawienie: „Pracownicy poszukiwani w Polsce - wykwalifikowani pracownicy fizyczni: m.in. elektrycy, cieśle, stolarze, murarze, hydraulicy czy spawacze. - menedżerowie projektów - szefowie kuchni i kucharze - kierowcy - pracownicy sekretariatu, asystenci dyrektora, asystenci administracji - pracownicy hoteli i restauracji - pracownicy księgowości i finansów - inżynierowie - pracownicy działów IT - pracownicy recepcji” (http://www.manpowergroup.pl/pl/raporty-rynku-pracy/barometr-manpower-perspektyw-zatrudnienia.html?year=2012)

Scenariusz/instrukcja do aplikacji <i>Inteligencja emocjonalna – czy przydaje się każdemu?</i>	
Dotyczy:	Wpływu cech osobowych na sposób radzenia sobie w różnych sytuacjach
Charakterystyka aplikacji:	Aplikacja ma charakter poznawczy. Na slajdach znajdują się podstawowe informacje na temat Inteligencji emocjonalnej. Może być punktem wyjścia do zastanowienia się nad rolą kompetencji miękkich oraz ich znaczeniem na współczesnym rynku pracy.
Slajd 1	Na slajdzie widoczne jest pytanie: <i>Co to jest inteligencja emocjonalna? Kto jest inteligentny emocjonalnie?</i> Następnie, po kliknięciu, wyświetla się okienko z tytułem <i>Inteligencja emocjonalna to:</i> (po kolejnych kliknięciach wyświetlają się informacje): <ul style="list-style-type: none"> • <i>Zdolność motywowania się</i> • <i>Rozpoznawanie emocji u siebie i odczytywanie ich u innych</i> • <i>Kontrolowanie emocji i kierowanie nimi</i> • <i>Znajomość siebie i swoich mocnych stron</i> • <i>Empatia czyli umiejętność wczuwania się w przeżycia i emocje przeżywane przez inną osobę</i> • <i>Nawiązywanie i podtrzymywanie związków z innymi</i>
Slajd 2	Pojawia się pytanie: <i>Co dzieje się gdy brakuje inteligencji emocjonalnej?</i> Następnie wyświetlają się odpowiedzi: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Problemy w relacjach z innymi ludźmi</i> • <i>Nieumiejętność współodczuwania</i> • <i>Zaburzenia łaknienia (anoreksja, bulimia, otyłość)</i> • <i>Samookaleczenia</i> • <i>Alkohol, narkotyki, papierosy</i> • <i>Problemy z uwagą i koncentracją, plaga ADHD</i> • <i>Zachowania agresywne</i>
Slajd 3	Pytanie: <i>Czy inteligencja emocjonalna się przydaje? Jakie mamy korzyści z jej rozwijania?</i> Kolejno pojawiają się zdania: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Lepsze rozpoznawanie i nazywanie własnych emocji</i> • <i>Lepsze radzenie sobie w różnych sytuacjach społecznych</i> • <i>Kontrolowanie własnych emocji</i> • <i>Pracownicy o wysokim poziomie inteligencji emocjonalnej mają z pracy wyższą satysfakcję i są bardziej doceniani</i>
Wskazówka dla nauczyciela:	Aplikacja ma na celu zwrócenie uwagi na tzw. kompetencje miękkie oraz ich rolę na współczesnym rynku pracy. Poniżej dane, które można wykorzystać w dyskusji z uczniami Inteligencja emocjonalna a praca zawodowa o Coraz częściej, na podstawie badań polegających na statystycznej obserwacji rzeczywistych przypadków, zwraca się uwagę, że formalne wykształcenie może być co najwyżej umiejętnością progową. W wielu przypadkach może być ono niezbędne, jednak nie jest wystarczające. Warto zainwestować w zdobycie formalnego wykształcenia i formalnych uprawnień, jednak nie powinno nam to ograniczyć potrzeby osobistego rozwoju, dzięki czemu stajemy się bardziej dojrzały i świadomi. GWSH, Doradztwo Zawodowe, Sem V, Beata Wysocka o Interesującym zjawiskiem na Zachodzie (podczas rekrutacji nowych pracowników) jest to, że agencje werbujące pracowników na zlecenie wielkich firm spośród absolwentów renomowanych uczelni, w ogóle nie biorą pod uwagę stopnia na otrzymanym dyplomie ukończenia uczelni, ani wysokości ilorazu inteligencji. Zamiast tego poddają one kandydatów specjalnie opracowanym przez siebie testom mającym wychwycić ich emocjonalne zdolności. Zwraca się uwagę w tych środowiskach, że o sukcesie decyduje zarówno inteligencja emocjonalna, jak i wyuczenie się dodatkowych niezbędnych umiejętności - np. zdolności do motywowania ludzi w zespole, czy budowanie odpowiedniego kontaktu z klientami itp. [4] GWSH, Doradztwo Zawodowe, Sem V, Beata Wysocka o Pracownicy o wysokim poziomie inteligencji emocjonalnej są bardziej oddani swojej pracy oraz mają z niej wyższą satysfakcję, w porównaniu do pracowników, których inteligencja emocjonalna pozostawia miejsce na poprawę. [5]

<p>Wskazówka dla nauczyciela:</p>	<p>GWSH, Doradztwo Zawodowe, Sem V, Beata Wysocka</p> <ul style="list-style-type: none"> o Inteligencja emocjonalna jest rozumiana jako zespół zdolności, które umożliwiają opanowanie skutecznych sposobów funkcjonowania, które warunkują następnie efektywność radzenia sobie w różnych sytuacjach (Jaworowska, Matczak 2001). o Pracownicy o wyższej inteligencji emocjonalnej lepiej rozumieją powody, dla których zarząd firmy podejmuje niekiedy niezbyt korzystne dla pracowników decyzje oraz są bardziej skłonni rozwiązywać konflikty w pracy przez negocjacje i kompromis, nie zaś metodami, które mogły zostać odebrane jako agresywne .[5]
	<p>GWSH, Doradztwo Zawodowe, Sem V, Beata Wysocka</p> <ul style="list-style-type: none"> o Inteligencja emocjonalna jest też silnie skorelowana z sukcesem – osoby o wysokim poziomie takich kompetencji częściej odnoszą sukces niż osoby, które z emocjami sobie nie radzą i nie potrafią ich rozpoznawać. [5]
	<p>GWSH, Doradztwo Zawodowe, Sem V, Beata Wysocka</p> <p>Inteligencja emocjonalna w życiu prywatnym</p> <ul style="list-style-type: none"> o Osoby inteligentne emocjonalnie nawiązują lepsze kontakty z innymi ludźmi, także z płcią przeciwną. Potrafią panować nad swoimi uczuciami i adekwatnie do sytuacji je uzewnętrzniając. IE to kolejna „umiejętność” ułatwiająca życie zarówno w relacjach z innymi ludźmi jak i w zgodzie z samym sobą .[6]
	<p>GWSH, Doradztwo Zawodowe, Sem V, Beata Wysocka</p> <p>Czy EQ można się nauczyć?</p> <ul style="list-style-type: none"> o Zdaniem psychologów jedną z metod, która pozwala rozwinąć inteligencję emocjonalną jest medytacja. Może ona być środkiem pomocniczym do wykształcenia IE. Należy jednak pamiętać, że wszystkie działania okażą się nieprzydatne, jeśli nie będziemy mieli poczucia własnej wartości oraz wiary we własne siły .[6]

Scenariusz/instrukcja do aplikacji <i>Mój kapitał kariery</i>	
Dotyczy:	Zapoznania uczniów z pojęciem „kapitału kariery”.
Charakterystyka aplikacji:	<p>Aplikacja jest kilkupoziomowa. Na samym początku wyświetla się definicja kapitału kariery. Kolejny poziom jest grą opartą na grafice kosmosu. Uczniowie losują wirtualną kostką, kliknięcie w kostkę oznacza pojedynczy rzut od 1 do 6. Następnie przybliża się jedna z planet i wyświetla się pytanie skierowane do ucznia.</p> <p>W aplikacji nie pojawiają się żadne wskazówki, czy odpowiedzi. Są to pytania, które pozwolą uczniowi na zastanowienie się nad swoją przyszłością i celem w życiu zawodowym.</p>
Slajd 1	<p>Definicja kapitału kariery</p> <p><i>Kapitał kariery to czynniki warunkujące powodzenie danej osoby na rynku pracy, takie jak: predyspozycje, wiedza, doświadczenie, kompetencje społeczne, kwalifikacje i postawy oraz nastawienie do pracy.</i></p>
Slajd po rzucie kostką	<i>W jakim zawodzie widzi Cię Twoja rodzina, przyjaciele? Czy zaplanowali już zawód za Ciebie? Czy się zgadzasz z ich wyborem?</i>
Slajd po rzucie kostką	<i>W jakim zawodzie chciałbyś pracować? Dlaczego ta praca jest według Ciebie ciekawa?</i>
Slajd po rzucie kostką	<i>Czego powinienes się uczyć, aby zdobyć ciekawy według Ciebie zawód? Czy warto w tym celu robić coś więcej, niż to czego uczysz się w szkole?</i>
Slajd po rzucie kostką	<i>Czym charakteryzuje się wg Ciebie ciekawa praca? Czy ma być związana z ludźmi? Z komputerami? Z przyrodą? Z tworzeniem?</i>
Slajd po rzucie kostką	<i>Co ma wpływ na to, jaki zawód wybierzesz? Czy decyzję podejmuje się intuicyjnie? Czy praca powinna być związana z zainteresowaniami? Czy powinno się pracować gdziekolwiek, aby tylko pracować?</i>
Slajd po rzucie kostką	<i>Czy jeśli praca, którą dostaniesz nie będzie dawała Ci satysfakcji, co zrobisz? Doceniając posiadanie jakiegokolwiek pracy, zostaniesz na nie lubianym stanowisku przez lata? Będziesz szukał/a możliwości zmiany pracy? Będziesz uczył się nowych - innych umiejętności, które ułatwią znalezienie ciekawszej pracy?</i>
Wskazówka dla nauczyciela:	Aplikacja jest wstępem do dyskusji na temat planów na przyszłość, celów życiowych i marzeń o pracy zawodowej uczniów.

Scenariusz/instrukcja do aplikacji Kompetencje miękkie pożądane na rynku pracy	
Dotyczy:	Rozróżnienia kompetencji miękkich i twardych
Charakterystyka aplikacji:	Aplikacja umożliwia zapoznanie się z kompetencjami twardymi oraz miękkimi. Teksty wyświetlane są kolejno po kliknięciu. Następnie uczniowie dopasowują określenia do ich definicji.
Slajd 1	<i>Powszechnie wiadomo, że aby znaleźć pracę w wybranym zawodzie, należy udowodnić, że posiadamy niezbędną i niezastąpioną wiedzę specjalistyczną z określonej dziedziny, umiejętności, kompetencje (twarde i miękkie) oraz doświadczenie zawodowe. Jednak obecnie na rynku pracy coraz bardziej doceniane i wymagane są kompetencje miękkie.</i>
Slajd 2	Pytanie: Czym są kompetencje twarde i miękkie? Jak je rozpoznać?
Slajd 3	<i>Kompetencje twarde są to cechy konkretne, mierzalne, niezbędne do wykonywania danej pracy. Mogą być potwierdzone certyfikatami, dyplomami, świadectwami - jest to przede wszystkim posiadana wiedza i umiejętności. Możemy je rozwijać poprzez naukę, udział w szkoleniach i kursach oraz pracę na danym stanowisku. Rozwój kompetencji twardych zależy od tego, jaki zawód wykonujemy lub zamierzamy wykonywać.</i>
Slajd 4	<i>Kompetencje twarde - przykłady:</i> <ul style="list-style-type: none"> • wiedza specjalistyczna • znajomość języków obcych • umiejętność obsługi programów/komputera/pakietu MS Office • posiadanie prawa jazdy
Slajd 5	<i>Kompetencje miękkie posiadamy wszyscy, ale każdy rozwija je w innym stopniu. Są to: aktywne słuchanie, asertywność, autoprezentacja, budowanie relacji, dążenie do sukcesu, etyka i wartości, gotowość do uczenia się, komunikatywność, kontrola emocjonalna (opanowanie), kreatywność, kultura osobista, nawiązywanie kontaktu, negocjowanie, organizacja własnej pracy, orientacja na działanie, pewność siebie, autoprezentacja, przywództwo, radzenie sobie z problemami, radzenie sobie ze stresem, samodzielność, współpraca, wytrwałość, wywieranie wpływu</i>
Slajd 6	<i>Dlaczego musisz rozwijać swoje kompetencje miękkie? Pracodawcy cenią osoby, które są elastyczne. Kompetencje miękkie ułatwiają relacje z innymi osobami. Mają wpływ na życie zawodowe i osobiste.</i> Pojawia się także ikona z napisem <i>Rozwiąż zadania</i> prowadząca do kolejnego slajdu.
Slajd 7	Zadania polegają na dopasowaniu określeń do definicji: <ul style="list-style-type: none"> • <i>aktywne słuchanie</i> - umiejętność uważnego i aktywnego słuchania oraz angażowania się w to, co mają do powiedzenia inni • <i>asertywność</i> - umiejętność wyrażania swoich uczuć, myśli, opinii, decyzji i życzeń w bezpośredni, skuteczny sposób, nie naruszając przy tym godności drugiej osoby. • <i>autoprezentacja</i> - umiejętność budowania pozytywnego wizerunku w oczach innych osób • <i>budowanie relacji</i> - zawieranie i utrzymywanie kontaktów z innymi • <i>dążenie do sukcesu</i> - dążenie do celu z determinacją i zapałem, przy efektywnym wykorzystaniu dostępnych zasobów • <i>etyka i wartości</i> - postępowanie zgodnie z ogólnie przyjętymi wartościami i zasadami. • <i>gotowość do uczenia się</i> - otwartość na nową wiedzę oraz zadania umożliwiające jej zdobycie a także otwartość na informacje zwrotne od innych • <i>komunikatywność</i> - umiejętność precyzyjnego i jasnego wyrażania się oraz rozumienia wypowiedzi różnych typów osób • <i>kontrola emocjonalna (opanowanie)</i> - umiejętność radzenia sobie z napięciem emocjonalnym, wywołanym niespodziewanymi wydarzeniami i trudnymi sytuacjami • <i>kreatywność</i> - znajdowanie związków pomiędzy pozornie niepowiązаныmi zagadnieniami oraz generowanie oryginalnych rozwiązań różnych problemów

<p>Slajd 7</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>kultura osobista - znajomość i stosowanie zasad savoir-vivre</i> • <i>nawiązywanie kontaktu - sprawność w nawiązywaniu relacji z innymi oraz ich podtrzymywanie</i> • <i>negocjowanie - umiejętność znajdowania rozwiązań przynoszących korzyści wszystkim stronom negocjacji</i> • <i>organizacja własnej pracy - umiejętne wykorzystanie własnych kompetencji i relacji z innymi w celu usprawnienia swojej pracy</i> • <i>orientacja na działanie - wykazywanie zapału w stosunku do realizacji celu oraz dążenie do wykonania zadania mimo pojawiających się trudności</i> • <i> pewność siebie - wiara w siebie, w swoje możliwości w zakresie działań zawodowych i osobistą efektywność w kontaktach ze współpracownikami</i> • <i> prowadzenie prezentacji - znajomość technik prezentacji pozwalających wpływać na słuchaczy i przyciągać ich uwagę</i> • <i> przywództwo - budowanie autorytetu wśród innych, motywowanie i inspirowanie ich do działania</i> • <i> radzenie sobie z problemami - umiejętność poszukiwania rozwiązań problemów oraz ich wdrażanie</i> • <i> radzenie sobie ze stresem - efektywne radzenie sobie zarówno z wysokim napięciem emocjonalnym jak i długotrwałym obciążeniem wynikającym z trudnej sytuacji</i> • <i> samodzielność - realizowanie zadań indywidualnych i branie za nie osobistej odpowiedzialności</i> • <i> współpraca - aktywność i zaangażowanie we wspieraniu działań zespołu oraz przyjmowanie współodpowiedzialności za zadanie zespołowe</i> • <i> wytrwałość - konsekwencja i energia w działaniu, ukierunkowanie na ukończenia zadania</i> • <i> wywieranie wpływu - umiejętność szukania poparcia, wpływanie na zachowanie i decyzje innych</i>
<p>Wskazówka dla nauczyciela:</p>	<p>Zadania przedstawione na końcu aplikacji pozwalają na sprawdzenie wiadomości uczniów na temat różnorodnych kompetencji. Mogą także być wstępem do dyskusji.</p>

Scenariusz/instrukcja do aplikacji Co to znaczy być w stresie	
Dotyczy:	Odczuwania stresu konstruktywnego i destruktywnego
Charakterystyka aplikacji:	Aplikacja ma na celu zwrócenie uwagi na powszechność stresu oraz jego przyczyny i konsekwencje. Ma także zwrócić uwagę na fakt, że stres pełni funkcje nie tylko negatywne (dystres), ale też pozytywne (eustres). W aplikacji o charakterze prezentacji pojawiają się wskazówki psychologiczne jak radzić sobie ze stresem. Aplikacja zachęca uczniów do zastanowienia się, w jaki sposób można sobie radzić ze stresem.
1 slajd	Czy stres jest zjawiskiem powszechnym? Następnie wyświetla się odpowiedź ... aż 85% Polaków odczuwa stres i niepokój na co dzień, zaledwie 15% badanych Polaków deklaruje, że w ogóle nie odczuwa stresu i niepokoju... Jednak ... są 2 rodzaje stresu: <ul style="list-style-type: none"> • <i>DYSTRES</i> - to stres negatywny, paraliżujący i utrudniający rozwiązanie problemu • <i>EUSTRES</i> - to stres pozytywnie mobilizujący do działania.
2 slajd	UWAGA!!!! Stres powstaje w Twojej głowie!!! ... Ta sama sytuacja może być dla kogoś stresująca, a dla kogoś innego wcale! Dodatkowo na slajdzie widoczny jest wykres przedstawiający stres motywujący i szkodliwy.
3 slajd	Skutki stresu: Fizjologiczne: wzrost ciśnienia, czerwienienie się, brak tchu, bóle głowy, żołądka Psychologiczne: zdenerwowanie, złość, lęk, brak wiary w siebie Zmiany w zachowaniu: objadanie się lub brak apetytu, sięganie po używki, konflikty, łatwe wpadanie w gniew, agresja, unikanie kontaktów z ludźmi
4 slajd	Pytanie: Jak ludzie radzą sobie ze stresem?
5 slajd	Pytanie: Co najczęściej robią Polacy, żeby poradzić sobie ze stresem? <ul style="list-style-type: none"> • rozmowa, spotkanie z bliską osobą – 25 % • słuchanie muzyki – 21 % • uprawianie sportu, ćwiczenia, basen, bieganie – 17 % • czytanie – 17 % • oglądanie telewizji – 17 % • prace w ogrodzie, na działce – 16 % • papierosy – 10 % • wyjazd, wycieczka – 8 % • alkohol – 7 % • zakupy – 7 % • jedzenie – 7 %
6 slajd	Pytanie: Zobacz, kiedy najlepiej radzisz sobie z zadaniami? Na slajdzie przedstawiony jest wykres efektywności związany z zegarem biologicznym, pokazujący w jakich godzinach jesteśmy najbardziej skuteczni. Zastanów się, o której zaczynasz naukę i czy jest to nauka efektywna!
Wskazówka dla nauczyciela:	Nauczyciel może omówić z uczniami, w jaki sposób oni radzą sobie ze stresem, zapisać różne sposoby i wskazać konstruktywne (np. zwrócenie się po pomoc) oraz destruktywne (wylądowanie złości na młodszym rodzeństwie).

Scenariusz/instrukcja do aplikacji Planowanie kariery zawodowej cz.1	
Dotyczy:	Rozwijania umiejętności planowania.
Charakterystyka aplikacji:	Aplikacja jest graficznym spotkaniem uczniów z doradcą kariery. Zwraca uwagę na istotne aspekty planowania kariery zawodowej oraz wyjaśnia znaczenie najważniejszych pojęć.
1 slajd	<p>Po kliknięciu na tytuł aplikacji pojawia się chmurka z tekstem: „<i>Planowanie kariery zawodowej to niełatwy i długotrwały proces, do którego warto się dobrze przygotować. Poznaj Tomka, który stoi przed ważną decyzją dotyczącą wyboru dalszej ścieżki kształcenia i zobacz w jaki sposób sobie z tym poradził.</i>”</p> <p>Po kolejnym kliknięciu - na postać chłopca w okularach – Tomek, widzimy, co chłopiec ma do powiedzenia:</p> <p>„Mam na imię Tomek, właśnie kończę III klasę gimnazjum. Nie wiem jeszcze, co chcę dalej robić, mam sto pomysłów na sekundę, jednego dnia chciałbym zostać informatykiem, drugiego lekarzem, a kiedy indziej marzy mi się własna firma, która przynosi ogromne zyski, a ja jestem bogaty i sławny jak sam Mark Zuckerberg. Za moment zaczynamy spotkanie klasowe z doradcą kariery, może on pomoże mi poukładać sobie te rzeczy. ”</p>
2 slajd	<p>Widoczna jest klasa szkolna, uczniowie siedzą w ławkach, wśród nich Tomek. Przy tablicy stoi doradca kariery.</p> <p>Na tablicy widnieje napis „Planowanie kariery zawodowej”. Po kliknięciu na postać nauczyciela pojawia się chmurka z pytaniem skierowanym do klasy : „<i>Z czym kojarzy Wam się słowo kariera?</i>”</p> <p>Następnie postaci uczniów proponują różne hasła: (po kliknięciu)</p> <p><i>awans, prestiż, praca, bezpieczeństwo, zawód, stanowisko, kompetencje, zarobki, firma, umiejętności, bycie specjalistą.</i></p> <p>Kiedy skojarzenia pojawią się w formie listy na tablicy, po najechaniu na skojarzenie ponownie - pojawia się definicja danego słowa.</p> <p>Na koniec widoczne jest pytanie: „<i>A z czym Tobie kojarzy się słowo kariera?</i>”</p>
Wskazówka dla nauczyciela:	Aplikacja jest jedną z dwóch części projektu planowania kariery zawodowej. Warto rozpocząć od części 1, aby omówić z uczniami znaczenie poszczególnych aspektów kariery.

Scenariusz/instrukcja do aplikacji Planowanie kariery zawodowej cz.2	
Dotyczy:	Rozwijania umiejętności planowania.
Charakterystyka aplikacji:	Aplikacja (2 część) jest kontynuacją interaktywnego spotkania uczniów z doradcą kariery. Zwraca uwagę na istotne aspekty planowania kariery zawodowej oraz wyjaśnia znaczenie najważniejszych pojęć.
1 slajd	Zadaniem dla uczniów jest ułożenie puzzli, tak aby utworzyły właściwy obraz.
2 slajd	Pytanie: <i>Po czym poznasz, że Twoja kariera zawodowa sprawia Ci satysfakcję?</i>
3 slajd	Ponownie wracamy do klasy szkolnej. Na tablicy widnieje napis: „ <i>Co jest potrzebne, aby skutecznie kierować swoją karierą zawodową?</i> ” Uczniowie kolejno wymieniają: znajomość rynku pracy, wiedza na temat swoich mocnych i słabych stron, wiedza o możliwościach edukacji, znajomość własnych preferencji oraz predyspozycji zawodowych, znajomość zainteresowań, umiejętność wyznaczania celów, motywacja, dobry doradca, dystans do tego, co mówią inni, np. rodzice, doświadczenie, które pozwoli ocenić, czy wyobrażenia na swój temat są prawdziwe (np. działalność w harcerstwie), dyscyplina.
3 slajd	Na slajdzie widzimy postać Tomka. Po kolejnych kliknięciach Tomek informuje nas, że: <ul style="list-style-type: none"> • <i>wiem już, że kariera to nie tylko praca zawodowa, ale również życie rodzinne, role pozazawodowe, całe moje życie.</i> • <i>wiem już, że aby dobrze zaplanować swoją karierę trzeba poznać siebie, swoje możliwości i ograniczenia, predyspozycje, zainteresowania.</i> • <i>wiem już, że aby zaplanować swoją karierę trzeba poznać rynek pracy, istniejące zawody stanowiska, firmy i branże jakie funkcjonują</i> • <i>wiem już, że planując karierę zawodową warto skorzystać ze wsparcia fachowców, np. doradcy kariery czy pedagoga szkolnego.</i> • <i>wiem już, że planowanie kariery to długotrwały proces, podczas którego mogą zajść nieprzewidziane okoliczności, które warto brać pod uwagę.</i> • <i>wiem już, że zacznę planowanie swojej kariery od dokładnego przemyślenia swoich zainteresowań.</i> • <i>wiem już, że to ja sam będę decydował o tym, czy moja kariera zawodowa sprawi mi satysfakcję.</i>
Wskazówka dla nauczyciela:	Aplikacja jest jedną z dwóch części projektu planowania kariery zawodowej. Pomiedzy poszczególnymi etapami aplikacji zachęcamy do dyskusji z uczniami dotyczącej ich planów i marzeń, związanych ze ścieżką kariery.

SCENARIUSZE Z ZAKRESU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Scenariusz/instrukcja do aplikacji <i>Cechy człowieka przedsiębiorczego</i>	
Dotyczy:	Cech i postaw przedsiębiorczych.
Charakterystyka aplikacji:	Aplikacja zawiera szereg informacji dotyczących charakterystycznych cech ludzi przedsiębiorczych. Pozwala na samodzielne odkrywanie, które z nich są niezbędne, a których powinniśmy się wystrzegać, jeśli zależy nam na rozwoju zawodowym.
1 slajd	Pytanie: <i>Czym jest przedsiębiorczość?</i>
2 slajd	Widoczne jest zdjęcie przedstawiające książkę zawierającą definicję przedsiębiorczości według Petera Druckera – autora książki „Zarządzanie XXI wieku – wyzwania”: <i>- jest cechą, sposobem zachowania się przedsiębiorcy i przedsiębiorstwa, pod którą rozumie się gotowość i zdolność do podejmowania oraz rozwiązywania w sposób twórczy i nowatorski nowych problemów, umiejętność wykorzystywania pojawiających się szans i okazji oraz elastycznego przystosowywania się do zmieniających się warunków.</i>
3 slajd	Pytanie: <i>Jakie są cechy człowieka przedsiębiorczego?</i>
3 slajd	Zadaniem uczniów jest zaklasyfikowanie wybranych cech człowieka przedsiębiorczego, umieszczonych z prawej strony ekranu, do kolorowych chmurki: <ul style="list-style-type: none"> • optymizm • chęć uczenia się i rozwijania • wytrwałość • wyobraźnia i elastyczność • umiejętność porozumiewania się i rozwiązywania konfliktów • pomysłowość • ambicja • aktywność • pracowitość • gotowość ponoszenia ryzyka • umiejętność analizowania sytuacji i podejmowania decyzji • umiejętność współdziałania • konsekwencja • odporność psychiczna • zdolności przywódcze <p>Do wyboru są też cechy nie pasujące do wzorca, które nie pojawiają się w chmurkach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • niechęć do ryzyka • brak kreatywności • spokój • lęki • uległość • niski próg stresu i frustracji • pesymizm • lenistwo • „wycuczona bezradność” • trudności we współpracy • nieumiejętność podejmowania samodzielnych decyzji
4 slajd	Widzimy uzupełnione odpowiednimi cechami chmurki oraz pytanie: <i>Które określenia/cechy pasują do Ciebie?</i>
Wskazówka dla nauczyciela:	Aplikacja zachęca do dyskusji na temat cech przedsiębiorczych posiadanych przez uczniów oraz tego, w jaki sposób pomagają one w rozwoju kariery zawodowej.

Scenariusz/instrukcja do aplikacji Test „Czy Jesteś Przedsiębiorczy?”	
Dotyczy:	Poznanie własnych cech w zakresie przedsiębiorczości.
Charakterystyka aplikacji:	Aplikacja jest testem wyboru, zawierającym 6 pytań dotyczących przedsiębiorczości.
Slajdy	Uczniowie odpowiadają na pytania dotyczące przedsiębiorczości. Po uzupełnieniu wszystkich odpowiedzi, należy kliknąć „sprawdź”, aby otrzymać wynik testu.
Wskazówka dla nauczyciela:	Test można wypełnić grupowo lub każdy z uczniów może wypełnić indywidualnie. Na bazie wyników można zainicjować dyskusję na temat tego, co przyczynia się do bycia przedsiębiorczym? Dlaczego warto rozwijać przedsiębiorczość? Itd.

Scenariusz/instrukcja do aplikacji Zakładanie firmy - krok po kroku	
Dotyczy:	Procesu zakładania działalności gospodarczej
Charakterystyka aplikacji:	Aplikacja jest graficznym przewodnikiem po kolejnych etapach, które należy przejść w celu założenia firmy.
	<p>Na slajdzie widzimy zgaszone żarówki. Po kolejnych kliknięciach żarówki zapalają się i przedstawiają następujące kroki:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Plan założenia firmy i pomysł na jej działalność 2. Utworzenie biznesplanu. 3. Zebranie funduszy - wkładu finansowy, które pomogą na rozpoczęcie działalności (lub zwrócenie się o dofinansowanie do Urzędu Gminy/Miasta) 4. Znalezienie lokalu, który będzie siedzibą firmy 5. Rejestracja firmy w Urzędzie Gminy lub Urzędzie Miasta poprzez wypełnienie formularza CEIDG-1 (wniosek można pobrać lub wypełnić on-line - firma.gov.pl) <p>Wniosek CEIDG-1 zawiera:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podanie o nadanie numeru NIP • wniosek o formę opodatkowania przedsiębiorstwa • wniosek o nadanie numeru REGON (dla przedsiębiorstw nie będących spółkami jawnymi) • informację o numerze firmowego konta bankowego • zgłoszenie płatników składek osób ubezpieczonych <ol style="list-style-type: none"> 6. Uzyskanie zezwoleń 7. Założenie firmowego rachunku bankowego - dotyczy to szczególnie przedsiębiorstw, które są VAT-owcami oraz tych firm, których zobowiązania i należności gotówkowe przekraczają 150 tys. euro 8. Wybór formy opodatkowania naszego przedsiębiorstwa oraz dokonanie rejestracji firmy jako podatnika VAT w Urzędzie Skarbowym. W celu rejestracji firmy jako podatnika VAT musimy wypełnić wnioski VAT-R oraz VAT-5 9. Uzyskanie numeru REGON w Głównym Urzędzie Statystycznym (GUS) 10. Wyrobienie pieczętki firmowej - Powinna zawierać: nazwę firmy, imię i nazwisko przedsiębiorcy, adres firmy, telefon, faks, REGON oraz NIP 11. Zgłoszenie przedsiębiorcy i pracowników do ZUS-u Aby dokonać wszelkich formalności należy w ciągu 7 dni po wypełnieniu wniosku CEIDG-1 zgłosić do ZUS-u osoby ubezpieczone. Zrobić to można za pomocą druku ZUA. <p>Druk ZUA wypełniamy wpisując dane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • REGON przedsiębiorstwa • numer rachunku bankowego firmy • dane personalne • numery NIP • numer i seria dokumentów tożsamości zgłaszanych osób • numer wpisu do ewidencji i nazwa instytucji prowadzącej rejestracji <p>Osobom, które po raz pierwszy zakładają firmę, przysługują ulgi w płaceniu składek ZUS.</p> <ol style="list-style-type: none"> 12. Uzyskanie zezwolenia - uprawnienia przyznanego danej firmie na wykonywanie jej działalności zgodnie z prawem. 13. Zawiadomienie Państwowej Inspekcji Pracy 14. Rozpoczęcie działalności!
Wskazówka dla nauczyciela:	Aplikacja pozwala na przejście z uczniami całej drogi od pomysłu do rozpoczęcia działalności firmy, jednak każdy z etapów powinien być dokładnie omówiony z nauczycielem lub doradcą zawodu.

Realizator projektu:

Powiat Lubański
Powiatowe Centrum Edukacyjne w Lubaniu

Aleja Kombatantów 2
59-800 Lubań
tel. 75 645 53 49
fax: 75 645 53 40

e-mail: rpzpce@interia.pl

www.pceluban.pl

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

